

PLA DE FOMENT DE LA LECTURA

Data d'aprovació: Juliol 2015

ÍNDEX

1. Justificació del pla
2. Anàlisi de necessitats en l'àmbit de la lectura
3. Objectius generals que es pretenen aconseguir amb el desenvolupament del pla
4. Objectius específics per cicles que es pretenen aconseguir amb el desenvolupament del pla
5. Planificació i temporalització d'activitats
6. Matèries i assignatures relacionades
7. Activitats i metodologia
- 8.- Participants

9.- Mesures d'atenció a la diversitat

10.- Recursos

11.- Altres institucions

12.- Avaluació

13. Annex 1: Rúbrica d'avaluació

1. Justificació del pla.

El Pla de lectura és un projecte de treball del centre, però també un acord de la comunitat educativa per afavorir el desenvolupament de la competència lectora de l'alumnat i, de forma més àmplia, la competència lingüística general. Llegir estimula a escriure, totes dues habilitats milloren el domini de les normes de la llengua i la capacitat expressiva. El PLEC és un document que, a partir de les necessitats detectades, recull els objectius, les metodologies i les estratègies necessàries per assegurar l'assoliment de les competències bàsiques i per fomentar l'hàbit lector i el gust per llegir per part de l'alumnat. No es pot oblidar que el foment i la pràctica de la lectura dona un suport explícit a l'adquisició de les competències bàsiques, especialment:

- a) la comunicació lingüística.
- b) el tractament de la informació i la competència digital.
- c) la competència cultural i artística.
- d) la competència per a aprendre a aprendre.

En efecte, la lectura i l'escriptura són el vehicle fonamental de l'aprenentatge i de l'èxit escolar, necessàries i presents en totes les àrees, que ens faciliten el desenvolupament de la intel·ligència i l'adquisició de la cultura. Es pot accedir a la lectura amb propòsit informatiu, com a instrument d'aprenentatge, o per pur sentit de plaer i goig personal, ajudant a desenvolupar la personalitat de l'alumnat en un moment de formació i descobriment.

2. Anàlisi de necessitats en l'àmbit de la lectura.

Les dades de què disposa el centre sobre el seu entorn i les famílies estan força desfasades, atès que les enquestes en què es basen es van fer fa molts anys. És propòsit de l'actual equip directiu la seua actualització urgent, i s'està dissenyant un qüestionari general sobre la situació socioeconòmica de les famílies, el seu nivell de formació i consum cultural, on s'inclourà una bateria específica de preguntes per a conèixer els hàbits lectors de l'alumnat i de les pròpies famílies, la presència i consum de llibres i productes culturals en general a la casa. Esperem passar l'enquesta a les famílies durant el primer trimestre del curs que ve.

Per un altra banda, les dades sobre competència lingüística derivades de les darreres avaluacions diagnòstiques mostren un nivell alt de situació del nostre alumnat entre els centres de la comunitat valenciana. Els resultats varien de curs en curs, depenent del grup d'alumnat

avaluat, però, en general, fan una fotografia prou fiable de la situació. No obstant això, no es pot deixar de banda el treball de consolidació i millora de l'hàbit lector, imprescindible per mantindre la qualitat de l'ensenyament que s'impartix al centre i els rendiments de l'alumnat.

3. Objectius generals que es pretenen aconseguir amb el desenvolupament del pla.

1. Afavorir la millora de la competència lectora en totes les àrees i llengües del currículum.
2. Millorar la capacitat expressiva i comunicativa, oral i escrita, de l'alumnat en diferents situacions de comunicació.
3. Desenvolupar l'autoestima, la consciència dels sentiments i del món interior de l'alumnat.
4. Desenvolupar el sentit estètic i la creativitat de l'alumnat.
5. Promoure l'autonomia i la competència de l'alumnat en l'accés, el tractament i l'ús de la informació.
6. Fomentar l'hàbit lector i ajudar a descobrir i a valorar el plaer de la lectura.
7. Acostar-se a la literatura en les llengües pròpies i als clàssics universals.
8. Afavorir la planificació i la coordinació, la sistematització i la coherència de les estratègies que el centre desenvolupa a l'entorn de la lectura.
9. Estimular l'ús de metodologies més actives i significatives per a l'alumnat.
10. Utilitzar les biblioteques del centre i de l'aula com a elements dinamitzadors de la lectura i com a espais d'informació i de documentació.
11. Fomentar el coneixement i apreciació de la tradició popular i literària en les llengües de currículum.
12. Obrir les activitats al voltant de la lectura, integrant l'entorn del centre: biblioteca pública, llibreries, contacontes i altres activitats.
13. Promoure la formació del professorat per tal millorar la qualitat de la seva intervenció i implicació en el desenvolupament del PLEC.
14. Promoure la coordinació del professorat en el desenvolupament de projectes comuns de treball.
15. Promoure eines d'avaluació i d'autoavaluació per fer un seguiment del PLEC i l'adequació dels objectius a les noves necessitats del centre.

4. Objectius específics per cicles que es pretenen aconseguir amb el desenvolupament del pla.

1 ED. INFANTIL:

- 1.1 Despertar interès pels llibres i tenir cura del seu maneig.
- 1.2 Participar en les activitats del foment de la lectura.
- 1.3 Utilitzar la biblioteca d'aula i del centre.
- 1.4 Desenvolupar la percepció visual i la memòria immediata.

- 1.5 Ampliar el vocabulari.
- 1.6 Comprendre i reproduir alguns textos orals de la tradició cultural pròpia.
- 1.7 Reproduir i representar alguns aspectes de contes o històries per escrit, plàsticament o corporalment.
- 1.8 Iniciar-se en el coneixement de les lletres, paraules i frases escrites.
- 1.9 Utilitzar mitjans audiovisuals i digitals en el seu aprenentatge.

2 PRIMER CICLE DE PRIMÀRIA:

- 2.1 Despertar l'interés per llegir i escriure.
- 2.2 Acostumar l'alumnat a escoltar textos llegits en veu alta.
- 2.3 Promoure la lectura silenciosa.
- 2.4 Gaudir de la lectura de diferents tipus de textos: contes, poemes, endevinalles, etc.
- 2.5 Estimular la imaginació i creativitat de l'alumnat.
- 2.6 Crear hàbits de respecte i cura dels llibres.
- 2.7 Desenvolupar l'agudesia perceptiva visual per a discriminar la forma de les paraules, per seguir les línies i passar d'una a l'altra sense ajuda.
- 2.8 Desenvolupar la capacitat de comprensió i de comunicació d'idees.
- 2.9 Crear destresses de lectura per a obtenir informació general i específica.
- 2.10 Llegir amb ritme, entonació, pauses i expressivitat.
- 2.11 Ampliar el vocabulari.
- 2.12 Orientar a les famílies en el procés lector i en la selecció de lectures.
- 2.13 Utilitzar mitjans audiovisuals i digitals en el seu aprenentatge.

3 SEGON CICLE DE PRIMÀRIA:

Són d'aplicació els objectius esmentats per al primer cicle, augmentant el nivell de complexitat i exigència dels textos utilitzats. Les destresses que es volien treballar continuaran desenvolupant-se.

- 3.1 Millorar l'ortografia i la capacitat escriptora.
- 3.2 Promoure l'ús de material auxiliar: diccionaris, enciclopèdies, llibres de consulta, etc., tant en paper com digitals.
- 3.3 Promoure la construcció de la seua pròpia biblioteca particular amb l'ajut de les famílies.
- 3.4 Estimular l'ús de fonts documentals complementàries al llibre de text, tant en suport físic com digital.
- 3.5 Avaluar críticament els materials de treball i de lectura.

4 TERCER CICLE DE PRIMÀRIA:

Són d'aplicació els objectius esmentats per al primer cicle, augmentant el nivell de complexitat i exigència dels textos utilitzats. Les destresses que es volien treballar continuaran desenvolupant-se.

- 4.1 Emprar la lectura amb diverses finalitats: informativa, lúdica i com a model per a

les pròpies produccions.

- 4.2 Fomentar diàlegs i tertúlies a partir de textos i llibres llegits a classe.
- 4.3 Analitzar i sintetitzar el contingut de textos i llibres.
- 4.4 Familiaritzar-se amb l'obra d'escriptors actuals i passat de les nostres literatures.

5. Planificació i temporalització d'activitats.

5.1 ED. INFANTIL.

ÀMBIT: LECTURA

TEMPORALITZACIÓ	ACTIVITATS
A PRINCIPI DE CURS	-Ubicació i/o decoració del racó de la biblioteca de aula.
Diària	-Utilització de la biblioteca de aula. -Foment, per part del mestre, de l'ús del racó de la biblioteca. -Reconeixement del nom i cognom propi amb majúscules i/o minúscules, segons l'edat. -Reconeixement de noms dels companys.
Diària- Setmanal- Quinzenal	-Recerca d'informació dels projectes en llibres, enciclopèdies, ... -Recerca d'informació a webs.
Setmanal- Quinzenal.	-Escolta activa de contes llegits per l'adult. -Respondre preguntes sobre els contes. -Ordenació de seqüències temporals. -Interpretació de pictogrames, bits, imatges, ... -Narració de contes de casa i els compartixen amb els companys. -Préstecs de contes. -Visionat de contes en PDI. -Memorització de dites, poemes, contes, ... -Expressió d'emocions partint dels contes. -Opinar i associar amb altres situacions, després d'una audició o representació.
Mensual	-Dramatització de personatges, escenes o històries senzilles
Anual	-Participació voluntària de les famílies per a contar contes. -En les reunions de pares, el professorat ressalta la importància que té el procés lectoescriptor. -Al final de curs, el professorat recomana accions que poden afavorir el foment de la lectoescriptura i contes per a llegir.

ÀMBIT: ESCRITURA

TEMPORALITZACIÓ	ACTIVITATS
Inici de curs	-Elaboració de les normes del racó de la biblioteca.
Diària Setmanal	-Diferenciació entre imatge i text. -Realització de traços. -Espectura espontània.

TEMPORALITZACIÓ	ACTIVITATS
	-Escriptura del nom i cognoms propis amb majúscules i/o minúscules, segons l'edat. -Escriptura de noms dels companys. -Escriptura de paraules significatives dels contes, projectes, ...
Setmanal- Quinzenal.	-Jugar a jocs interactius en l'ordinador i/o PDI relatius a la lecto-escriptura.
Quinzenal- Mensual	-Reproducció gràfica dels personatges dels contes. -Il·lustració d'algun passatge determinat d'un conte. -Realització d'activitats artístiques relacionades amb la lectura d'un conte o llibre.
Anual	-Elaboració d'un llibre viatger. -Participació en la revista escolar del centre.
Periòdicam.	-Exposició de treballs als taulers de les classes i als corredors.

ÀMBIT: GLOBAL

TEMPORALITZACIÓ	ACTIVITATS
Anual	-Treballs lecto-escriptors sobre la celebració de dies significatius: 9 d'Octubre, Dia de la Pau, Dia del Llibre, ... -Visita a la biblioteca del barri i participació en activitats de foment de la lectura. -Visita a la Fira del Llibre. -Celebració de la Setmana Cultural del Centre: activitats d'animació lectora. -Assistència a la representacions de teatre infantil.

5.2 ED. PRIMÀRIA.

ÀMBIT: LECTURA

ACTIVITATS I TEMPORALITZACIÓ	LECTURA VOLUNTÀRIA (la lectura que fa l'alumnat a casa, bé amb llibres propis, llibres de la biblioteca d'aula, del centre o del barri)	LECTURA INDIVIDUAL (a l'escola, amb els recursos de la biblioteca d'aula o del centre)	LECTURA COL·LECTIVA (lectura comú i compartida per tot el grup-classe i activitats de grup)
Diària	<ul style="list-style-type: none"> Lectura individual i voluntària. 	<ul style="list-style-type: none"> Dedicació d'un temps a la lectura silenciosa en classe. Préstec de llibres a la biblioteca de l'aula: canvis i devolucions. Mecanisme de control visual de llibres llegits i de la seua valoració. Carnet lector o altres procediments. Lectura i explotació de textos de diferents 	<ul style="list-style-type: none"> Dedicació d'un temps a la lectura en veu alta a classe. Lectura col·lectiva d'un llibre escollit per a cada trimestre (o un altre període). Activitats de preparació, comprensió, investigació i explotació dels textos llegits i els seus autors

ACTIVITATS I TEMPORALITZACIÓ	LECTURA VOLUNTÀRIA (la lectura que fa l'alumnat a casa, bé amb llibres propis, llibres de la biblioteca d'aula, del centre o del barri)	LECTURA INDIVIDUAL (a l'escola, amb els recursos de la biblioteca d'aula o del centre)	LECTURA COL·LECTIVA (lectura comú i compartida per tot el grup-classe i activitats de grup)
		tipologies: notícies, anuncis, cartes, receptes, fullers,...	(integrades en el treball de les àrees lingüístiques).
Setmanal- Quinzenal	<ul style="list-style-type: none"> • Diari lector. • Exposició de recomanacions lectores. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dedicació d'una sessió setmanal a la lectura/prèstec a la biblioteca del centre. • Mecanisme de control visual de llibres llegits i de la seua valoració. Carnet lector o altres procediments. • Sessió de crítica literària: Jo recomane.../El meu llibre (personatge, història, poesia,...) preferit és... • Presentació de material audiovisual relacionat amb la lectura. • Sessió setmanal/activitats d'animació a la lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sessió setmanal d'animació a la lectura: activitats col·lectives. • Tertúlies literàries (format dialògic o d'altres tipus, amb o sense participació d'adults). • Cercles literaris (*). • Tertúlies literàries, amb participació o sense de voluntaris.
Mensual- Periòdicam.		<ul style="list-style-type: none"> • Presentació de novetats editorials. • Activitats d'animació a la lectura. • Maletes viatgeres (CEFIRE) 	<ul style="list-style-type: none"> • Representacions teatrals basades en textos llegits a classe. • Intercanvis d'activitats o sessions comunes internivell («padrins literaris»).
Anual		<ul style="list-style-type: none"> • Setmana cultural: activitats d'animació lectora o al voltant de la lectura. • Assistència a representacions teatrals. • Visionat de pel·lícules, al centre o al cinema. 	<ul style="list-style-type: none"> • Treball de centre: «L'any de...» (un autor), per conèixer la seua vida i obra. • Premis als lectors que han superat un nombre mínim de lectures i/o treballs al voltant de la lectura. • Presentació del pla lector en les reunions de tutoria i petició de col·laboració a les famílies.

(*) Proposta: Cercles Literaris en classe. Són grups d'alumnes que lliguen el mateix llibre i fan activitats on compartixen allò que han descobert amb els companys del seu cercle. El nombre d'alumnes pot variar: des d'un únic cercle, tota la classe, fins a xicotets grups d'alumnes. En cada cercle hi ha 6 tipus diferents de papers que un alumne ha de fer al llarg de la lectura del llibre, que són els següents:
En el segon cicle 4 dels 6:

ACTIVITATS I TEMPORALITZACIÓ	LECTURA VOLUNTÀRIA (la lectura que fa l'alumnat a casa, bé amb llibres propis, llibres de la biblioteca d'aula, del centre o del barri)	LECTURA INDIVIDUAL (a l'escola, amb els recursos de la biblioteca d'aula o del centre)	LECTURA COL·LECTIVA (lectura comú i compartida per tot el grup-classe i activitats de grup)
<p>Seleccionador/a de paràgrafs: El seu treball consistirà en seleccionar els paràgrafs de la història més significatius per a llegirlos al grup.</p> <p>Mag/a de les paraules: Li correspon buscar les paraules especials de la història i buscar les definicions.</p> <p>Resumidor/a: Tindrà que resumir la part de la història que li corresponga.</p> <p>Artista: El seu treball serà dibuixar alguna cosa relacionada amb el llibre.</p> <p>En tercer cicle, a més dels 4 anteriors:</p> <p>Connector/a: El seu treball consistirà en trobar les connexions entre el llibre i el món de fora.</p> <p>Creador/a de debat: El seu treball serà escriure qüestions per a crear debat i que el grup en parle.</p> <p>Si un alumne comença fent d'artista, al següent capítol fa de connector, després de creador de debat, i així fins a fer tots els papers i les seues respectives activitats. El funcionament del cercle és el següent: després de la lectura a casa d'un capítol o d'una part del llibre, cada alumne fa les activitats referides al seu paper i els seu resultat el comparteix amb el seu cercle. Si el cercle és tota la classe cadascun dels 6 papers seran realitzats per més d'un alumne i el treball es comparteix amb tots. En el cas de cercles menuts, cada cercle és autònom i el paper del professor consisteix en visitar el diferents cercles per veure el funcionament, i ajudar en el cas de que hi existesca algun bloqueig en el funcionament normal. En el cas del cercles menuts, el llibre triat pot ser diferent, el que possibilita que es facen grups segons el nivell lector de cada alumne.</p>			

ÀMBIT: ESCRITURA

ACTIVITATS I TEMPORALITZACIÓ	ESCRITURA VOLUNTÀRIA (la que fa l'alumnat en el seu temps lliure)	ESCRITURA INDIVIDUAL (a l'escola o a casa, amb dins del treball de les distintes àrees)	ESCRITURA COL·LECTIVA (comú i compartida per tot el grup-classe, mitjançant activitats de grup)
Diària Setmanal- Quinzenal	<ul style="list-style-type: none"> El professorat animarà per a que es practique: el lema que es podria seguir seria: "Digues-m'ho per escrit". Creació d' un tauler a la classe on es puguen exposar textos, experiències, notícies, poemes, sentiments... per compartir-los amb els companys. 	<ul style="list-style-type: none"> Presentació i treball a classe de diferents tipologies textuais, per a que les coneguen, valoren, interpreten i tinguen models de referència a l'hora de posar-se a escriure. Aquestos fragments poden estar escollits de llibres de la biblioteca de l'aula, amb la qual cosa també és una forma de despertar l' interès per la seua lectura. - Proposta d'un treball curt, de creació pròpia, de limitada extensió, per a que practiquen l'estil, les formes, etc., segons el nivell: En primer cicle es tractarà sobre tot d'escriptura espontània sobre les seues vivències (<i>el cap de setmana, el llibre viatger, notícies</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> Activitats de creació i escriptura en petit o gran grup.

ACTIVITATS I TEMPORALITZACIÓ	ESCRITURA VOLUNTÀRIA (la que fa l'alumnat en el seu temps lliure)	ESCRITURA INDIVIDUAL (a l'escola o a casa, amb dins del treball de les distintes àrees)	ESCRITURA COL·LECTIVA (comú i compartida per tot el grup-classe, mitjançant activitats de grup)
		<p><i>de vacances</i>), en primer curs. i sobre temes proposats (<i>la carpeta del dilluns, el llibre viatger, notícies de vacances</i>), en segon.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A partir de segon cicle, l'extensió i la temàtica així com les formes i els estils seran més variats • Correcció per part del tutor/a, atenent la presentació, l'ortografia, el vocabulari, la concordança, coherència i creativitat. • Lectura d'alguns treballs dels que es puguen fer comentaris d'interès. • Selecció de treballs per a completar amb activitats plàstiques. • Exposició de treballs als taulers de les classes i corredors • Ús de l'ordinador/tauleta per a passar-los a net). 	
Mensual-Periòdicam.	<ul style="list-style-type: none"> • Creació d'un llibre personal recopil·lant els textos produïts al llarg del trimestre o de l'any. Es pot fer amb eines TIC. 	<ul style="list-style-type: none"> • Realització de treballs d'escriptura relacionats amb àrees del currículum (medi, música, llengües,...) en el que s'haja de buscar informació per diversos mètodes i elaborar un treball relacionat amb les vivències pròpies. 	
Anual	<ul style="list-style-type: none"> • Concursos o certàmens literaris, dins o fora de la setmana cultural, sobre temàtica lliure o suggerida. 		

ÀMBIT: GLOBAL

ACTIVITATS I TEMPORALITZACIÓ	COL-LECTIVES (comuns i compartides per tot el grup-classe, mitjançant activitats de grup)
Anual	<ul style="list-style-type: none"> • Treball de diferents temes transversals al llarg del curs escolar: 9 d'octubre, Dia de la Pau, Dia de l'Arbre, Dia de la Dona, etc. • Visita a la biblioteca del barri i altres biblioteques, • Visita a la fira del llibre i celebració del Dia del Llibre. • Mercadet de llibres de segona mà. • Participació en el concurs de narrativa infantil i juvenil Sambori, d'Escola Valenciana, i en altres que es puguen convocar al llarg del curs.

ÀMBIT: PROFESSORAT

ACTIVITATS I TEMPORALITZACIÓ	INDIVIDUALS	COL-LECTIVES
Diària	<ul style="list-style-type: none"> • Establir una rutina Diària de lectura a l'aula. • Programar Diària activitats dirigides a la consecució dels objectius del pla: lectura, escriptura, explotació de textos, dinamització, ampliació, investigació, etc. 	
Setmanal-Quinzenal	<ul style="list-style-type: none"> • Planificar les activitats setmanals o quinzenals que es descriuen als diferents àmbits. • Planificació de projectes de treball i investigació que impliquen fer recerca i llegir textos de diferent tipologia. 	
Mensual-Periòdicam.	<ul style="list-style-type: none"> • Insistència en les entrevistes i reunions de tutoria sobre la importància que té llegir per a l'aprenentatge de l'alumnat i la millora dels resultats acadèmics. 	<ul style="list-style-type: none"> • Planificació de projectes de treball i investigació o unitats didàctiques que estudien en particular alguna obra literària o escriptor. • Col·laboració amb l'AMPA del centre i les famílies per dur a terme activitats on participen els pares i les mares.
Anual	<ul style="list-style-type: none"> • Participació en l'oferta formativa relacionada amb els temes de foment de la lectura i de l'escriptura, la comprensió lectora, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> • Previsió d'activitats extraescolars i complementàries relacionades amb la lectura i l'escriptura en la PGA. • Planificació de la celebració del dia del llibre o setmana literària a

ACTIVITATS I TEMPORALITZACIÓ	INDIVIDUALS	COL·LECTIVES
		l'escola. <ul style="list-style-type: none"> • Elaboració per cicles una llista d'obres de lectura col·lectiva i llistes de lectures recomanades. • Elaboració/realització d'una enquesta sobre els hàbits de lectura d'alumnat i famílies.

Aquest projecte és un projecte que es renova anualment i on ara plantegem una forta revisió i actualització. Per a portar-lo endavant, orientativament suggerim:

PER A L'ALUMNAT

- **Lectura col·lectiva:** una sessió setmanal de valencià i una de castellà. Una quinzenal en anglès.
- **Lectura voluntària:** una sessió setmanal de biblioteca.
- **Esriptura dirigida:** una sessió setmanal de llengües per al taller d'escriptura setmanal. En primer cicle, en l'àrea de valencià i en segon i tercer cicles alternativament. En el cas dels grans treballs al voltant d'una setmana per a un treball continuat.
- **Esriptura voluntària:** no cal cap sessió, ja que es fa el treball a casa i en estones lliures a l'escola. S'afavorirà la creació d'espais al centre perquè l'alumnat puga llegir i es permetrà baixar llibres a l'hora de l'esplai i de menjador.

6. MATÈRIES I ASSIGNATURES RELACIONADES

Les assignatures involucrades en el projecte són totes, però fonamentalment les àrees lingüístiques: valencià, castellà i anglès. Dins del programa plurilingüe del centre, totes tres llengües són objecte de pràctica i estudi. Lògicament, l'L1 i l'L2 seran objecte d'explotació més intensiva. La llengua estrangera tindrà una presència un tant més reduïda, adaptada a la competència de l'alumnat (per exemple, si s'espera que l'alumne o alumna llija tres llibres al trimestre en castellà o valencià, sols es demanarà que ho faça amb un en anglés).

En menor grau estan involucrades la resta d'assignatures, que usen el llenguatge de forma instrumental per accedir al coneixement o donar expressió a conceptes i idees. Totes les activitats que impliquen llegir i escriure tenen més o menys implícites activitats d'explotació i animació lectora.

7. ACTIVITATS I METODOLOGIA

En cada grup-classe el professorat realitzarà activitats encaminades a:

1. Motivar i fomentar l'hàbit lector i el plaer de la lectura entre l'alumnat.
2. Supervisar el procés lector de l'alumnat quantitativa i qualitativament, especialment pel que fa a l'apreciació de l'activitat lectora, la comprensió del que es llegeix i la realització de les activitats que es plantegen al voltant de la lectura.

3. Determinar les dificultats que es van trobant al llarg del procés d'adquisició de la pràctica lectora i escriptora, per tal de prendre mesures per ajudar a l'alumnat a superar-les.
4. Detectar las dificultats de comprensió que es puguen donar durant la lectura (llenguatge, vocabulari, registre, context, etc.) i ajudar a l'alumnat a superar-les.
5. Plantejar l'alumnat activitats d'autoavaluació i crítica del treball lector i escriptor realitzat.

Més específicament, es treballaran tots els tipus de lectura i escriptura descrit a aquest pla. Aquests poden ser models d'activitats que es poden planificar:

7.1 ED. INFANTIL:

En el cicle d'educació infantil de la nostra escola partim de que "llegir i escriure són activitats a través de les quals construïm i ampliem el nostre coneixement del món que ens envolta". La lecto-escriptura té un caràcter marcadament social i interactiu. Treballem per projectes i escoltem els interessos dels alumnes.

Utilitzem un model constructivista que considera la lectura i la escriptura dos processos estretament relacionats que, en situacions educatives, han de ser abordats de manera global per tant de garantir-ne el significat. Al mateix temps, entenem que l'objectiu bàsic de l'adquisició de la lecto-escriptura és el d'afavorir i propiciar nous i més efectius canals de comunicació entre els alumnes i el seu entorn social i cultural.

Entenem l'aprenentatge de la lecto-escriptura com un procés interactiu, en el qual es té present el paper actiu del xiquet i la xiqueta amb capacitat de reflexió i recerca de significació de les idees i del pensament. Per iniciar-nos en aquest repte és bàsic partir dels seus coneixements previs: els alumnes i les alumnes arriben a l'escola amb un bagatge de coneixements sobre la llengua i els fets lingüístics. En les aules comencen el procés de la lecto-escriptura a partir del nom dels xiquetes i xiquetes.

En l'evolució de la lectoescriptura ens trobem amb una sèrie d'etapes: escriptures indiferenciades, escriptures diferenciades, escriptures sil·làbiques, escriptures sil·labico-alfabètiques, i escriptures alfabètiques. Cada xiquet/a es troba en una etapa, que cal conèixer per a poder planificar activitats que permeten confrontar allò que saben amb el nou contingut.

Per afavorir la comprensió treballem amb els contes (tradicionals, actuals, de valors, sentiments,...), utilitzant diferents activitats i recursos. Per exemple:

- Activitats prèvies al conte:
 - Manipulació del conte.
 - Conversació sobre com utilitzar els contes, com passar les pàgines,...
 - Observació de les tapes del conte, diferenciant el títol (lletres) de la imatge.
 - Formulació d'hipòtesis: què diu el títol, quina serà la història que conta,...
 - Lectura del títol, del nom de l'autor,...
- Activitats durant el conte:
 - Veure les imatges.
 - Escolta activa.

- Activitats després del conte:

- Conversació sobre el conte.
- Contestar a preguntes relatives al conte.
- Imitació de seqüències o personatges amb gestos o amb diferents tons de veu.
- Seqüenciació de escenes del conte.
- Verbalització de la història del conte.
- Inventar altre final, altres contes,...
- Diàleg relacionant la història del conte amb situacions pròpies de cada alumne.
- Representacions plàstiques relatives al conte: personatges, escenes,...
- Escriptura espontània del títol, nom del protagonista,...
- Dramatitzacions,...

Reforcem aquestes activitats amb contes i jocs d'ordinador i PDI.

7.2 ED. PRIMÀRIA:

- **LECTURA COL·LECTIVA**

- PRÈVIES A LA LECTURA:

- Manipulació del llibre i estudi de les dades rellevants: autor, il·lustrador, editorial, edicions, etc.
- Visionar algun audiovisual o pel·lícula relacionada amb el tema del llibre o amb l'autor.
- Escoltar música relacionada.
- Recerca d'informació en Internet sobre l'autor, temàtica, època, etc.
- Solucionar aspectes de vocabulari.
- Fer inferències, avançar i imaginar.

- DURANT LA LECTURA

- Lectura en veu alta.
- Contestar preguntes sobre la comprensió del text, cada cert temps.
- Reconèixer i treballar paraules i expressions: reflexionar sobre el llenguatge.
- Captar les idees principals, resumir, elaborar preguntes pertinents sobre el text o el seu context.
- Subratllar paraules desconegudes, frases fetes, refranys, ...
- Comentaris sobre aspectes de gramàtica que s'estan estudiant en el moment.
- Comentaris sobre figures del discurs: comparacions, metàfores, personificacions, onomatopeies, etc.

- DESPRÉS DE LA LECTURA

- Tertúlies literàries.
- Cercles literaris.
- Activitats plàstiques: disseny de portades, dibuix de escenes de la història, representació d'escenes del llibre, murals, còmics, etc.
- Cerca d'informació en Internet sobre personatges, obres artístiques, llocs que apareixen citats a les lectures.
- Dramatització d'escenes i obres teatrals.
- Memorització de fragments i poemes.

- Recitació de poesia de grans autors per a xiquets.
- Activitats d'escriptura: descripció dels personatges, paisatges, opinions, idees, valoració personal, escriure *què faries tu si fores* eixe personatge.
- Estratègies d'explotació de textos: crear, modificar, intervindre sobre textos treballats a classe, anticipar, esbrinar, canviar finals, personatges, temps, situacions, etc. (defugim l'ús de la tradicional fitxa de lectura, avorrida i desmotivadora, contraproduent per a l'objectiu de fer que l'alumnat estime la lectura).
- Visites d'autors, signatura de llibres, entrevistes, etc.

• LECTURA VOLUNTÀRIA

- Presentació de llibres llegits de la biblioteca per part de companys i del professor
- Orientació personalitzada en l'elecció de llibres adequats al nivell i a les preferències.
- Decoració de la biblioteca d'aula
- Creació del tauler de la biblioteca (d'aula o de centre) on es col·loquen les valoracions que es fan dels llibres llegits i treballs artístics com dibuixos, frases, murals, etc.
- Treball amb fragments de llibres de la biblioteca sobre comprensió lectora o per a animar a escriure, per així despertar l'interès per un llibre en concret.
- Gestió del registre de l'aula i de la biblioteca: ensinistrament en el funcionament d'una biblioteca.
- Visitar la biblioteca del barri.

• ESCRITURA DIRIGIDA

- Es realitzaran dos grans treballs d'escriptura a l'any: un relat per a participar en el premi Sambori, un altre per al concurs literari del Centre.
- Treballs monogràfics sobre un tema (històric, biogràfic, artístic, científic...) a partir de quart curs.
- Treball d'escriptura col·lectiva.
- Taller d'escriptura setmanal.
- Recopilació d'escrits en el llibre de l'alumne i de la classe.

• ESCRITURA VOLUNTÀRIA

- Treballs escrits de lliure creació.
- Animació per a participar en els diversos concursos que es plantegen durant el curs.

8. PARTICIPANTS.

Aquest pla forma part del Projecte Educatiu del Centre, implica tot l'alumnat, tot el professorat i la resta de membres de la comunitat escolar en les seues activitats.

9. MESURES D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT.

La **lectura voluntària**, on l'alumnat llig llibres escollits per ell mateix, ja des del seu plantejament s'assegura l'atenció a la diversitat, només cal que, per reforçar-ho, a les biblioteques d'aula hi haja llibres per a diversos nivells de lectura.

En la **lectura col·lectiva** es té en compte l'atenció a la diversitat de la següent manera:

- L'elecció del llibre que ha de llegir tota la classe ha de possibilitar la lectura a tots els nivells de la classe.
 - Quan es fan cercles literaris de xicotet grup, aquests es poden constituir atenent als diferents nivells de la classe, podent formar-ne tants cercles com nivells tinguem a la classe.
 - Les activitats prèvies, durant i després de la lectura es fan tenint en compte la diversitat, es pregunta a qui segons què.
- Les activitats d'**escriptura** proposades les pot realitzar tot l'alumnat, cadascú les farà segons les seues capacitats, i el grau d'exigència del professorat estarà adequat a aquest nivell.

10. RECURSOS.

9.1. RECURSOS HUMANS

El desenvolupament d'aquest projecte involucra especialment al professorat que imparteix les àrees de llengües.

9.2. RECURSOS MATERIALS

- **Biblioteques d'aula:** Per a portar endavant el projecte necessitem mantenir actualitzades les biblioteques d'aula, ampliar-les i tindre en compte que hi hagen llibres en totes tres llengües, i adaptats a diferents nivells.
- **Altres biblioteques (de centre, de barri, municipal, etc.)** on aconseguir llibres per a la lectura voluntària.
- **Agenda escolar personalitzada**, o un altre sistema que s'acorde per fer seguiment de les lectures de l'alumnat.
- **Quadern d'escriptura o portafolis:** on l'alumnat pugua conservar els seus escrits.
- **Tauler d'escriptura** on penjar els escrits voluntaris i altres.
- **Textos literaris** on escollir fragments i models per als tallers. Poden ser els mateixos que estiguen a les biblioteques d'aula.
- **Llibres de lectura col·lectiva** que hauran d'ésser iguals per a tota la classe o per al cercle literari corresponent.
- **Fitxes de treball**, preparades per a les diferents tipologies d'escrits.

11. ALTRES INSTITUCIONS

- **AMPA del col·legi**, que col·labora amb les activitats.
- **FUNDACIÓ SAMBORI**, en el que participa tots els anys l'escola.
- **AJUNTAMENT:** ús de les biblioteques municipals, oferta d'activitats teatrals i d'animació a la lectura.
- **ASSESSORIES (CEFIRE)**, que promouen cursos de formació per a professorat. També ofereixen recursos d'animació lectora (maletes viatgeres, etc.)
- **ALTRES ENTITATS** que oferisquen activitats d'animació a la lectura, concursos, etc.
- **EDITORIALS:** que faciliten mostres de llibres i ofereixen algunes de les activitats d'animació lectora com les visites dels autors i contacontes.

12. AVALUACIÓ DE RESULTATS.

L'avaluació dels resultats aconseguits amb les mesures previstes en aquest pla es concretarà a diferents nivells, depenent de qui la duga a terme i de a qui o què s'estiga avaluant.

Els instruments d'avaluació més importants que es faran servir seran els registres de lectura individuals, de classe (biblioteca d'aula) i, quan s'estiga en disposició de fer-ne ús amb garanties, de biblioteca de centre (registre de préstec, assistència a la biblioteca, etc.). La informació que n'obtidrem serà, sobretot, quantitativa.

Paral·lelament, caldria fer un esforç per mesurar la qualitat dels resultats obtinguts en l'aplicació del pla: caldria dissenyar instruments d'avaluació adequats per reflexionar i fer-lo conscient dels seus progressos. En eixe sentit, proposem les següents línies d'actuació per avaluar:

1. Cal evitar l'ús sistemàtic de la tradicional fitxa de lectura com a procediment estàndard d'avaluació: la seua capacitat de desmotivar i avorrir l'alumnat, en un procés tan màgic com el de gaudir mentre llig i recordar amb plaer les lectures passades, la fa desaconsellable. Això no vol dir que, puntualment, no es puga fer ús de resums, ressenyes, reflexions escrites sobre personatges, etc., com a activitats de classe o procediments per treballar l'expressió escrita, per exemple.
2. Cal fomentar l'ús de rúbriques on s'estructuren clarament les actuacions que s'avaluen i els indicadors d'assoliment o no dels objectius proposats (proposem un exemple en l'annex 1). Cada cicle hauria de desenvolupar la seua rúbrica per ajustar-la als seus objectius específics.
3. Hem de tendir a que l'alumnat s'autoavalue. Volem aprenents i lectors autònoms, que siguin responsables del seu progrés i el procuren per el gust de millorar i gaudir de la lectura.
4. Evitarem tot sentit competitiu en l'animació a la lectura: no es tracta d'establir llistes de lectors més ràpids o amb més llibres llegits. Un enfocament inclusiu imposa valorar tots els progressos de cadascun dels individus sense comparar-lo amb altres, sols amb ell o ella mateix abans i després de les activitats en que ha participat.

Alumnat:

L'alumnat, com a subjecte actiu del seu propi aprenentatge, avaluarà al llarg del curs escolar el seu propi progrés lector, quantitativa i, si el mestre ho considera i dissenya instruments adequats per a fer-ho, també qualitativament.

Famílies:

Es demanarà la participació de les famílies en la redacció, seguiment i avaluació periòdiques d'aquest pla, mitjançant els seus representants en els òrgans col·legiats del centre.

Professorat:

El professorat revisarà la proposta de l'equip directiu, en farà el seguiment i l'avaluarà periòdicament, en las propostes de la PGA i en reunions d'equips de cicle, COCOPE i claustre.

Avaluació del propi PFL:

Proposem una rúbrica com la que figura a continuació, sotmesa, per supost, a revisió i/o modificació, per tindre una visió àmplia de l'eficàcia del PFL.

Annex 1: Rúbrica d'avaluació.

	MOLT DEFICIENT (0 PUNTS)	INSUFICIENT (1 PUNT)	SUFICIENT (2 PUNTS)	BÉ (3 PUNTS)	EXCEL·LENT (4 PUNTS)
ALUMNAT					
HÀBIT LECTOR	No desenvolupa l'hàbit lector en la seua vida en el centre ni en la seua vida quotidiana. No demostra interès per llegir.	Té un hàbit lector irregular al centre educatiu, llegint esporàdicament el que se l'indica, encara que sovint no segueix les indicacions.	Desenvolupa l'hàbit lector en el centre educatiu, però no en la seua vida quotidiana. No integra la lectura en el seu temps de oci.	Desenvolupa l'hàbit lector en el centre educatiu i en la seua vida quotidiana a través d'indicacions externes. Llig, sobretot, per complir les tasques encomanades.	Desenvolupa l'hàbit lector en el centre educatiu i en la seua vida quotidiana de manera autònoma. La lectura forma part del seu temps d'oci i en gaudeix.
HABILITAT LECTORA	Presenta greus carències en la seua habilitat lectora, més enllà de circumstàncies personals i nivell maduratiu.	Té un nivell de lectura inferior a l'estàndard per a la seua edat, nivell maduratiu i circumstàncies personals.	Té un nivell de lectura ajustat als mínims formulats per a alumnat de la seua edat, nivell maduratiu i circumstàncies personals.	Té un nivell de lectura per sobre dels mínims formulats per a alumnat de la seua edat, nivell maduratiu i circumstàncies personals.	Té un nivell de lectura molt avançat, corresponent a alumnat molt per sobre de la seua edat, nivell maduratiu i circumstàncies personals.
LLIBRES LLEGITS	No llig cap llibre, o menys d'un per trimestre.	Llig entre un i tres llibres cada trimestre.	Llig entre tres i sis llibres al trimestre.	Llig entre sis i deu llibres al trimestre.	Llig més de deu llibres al trimestre.
PARTICIPACIÓ I MOTIVACIÓ	No li agrada llegir i ho demostra. No participa activament en activitats que impliquen lectura o animació lectora. Molt	Participa esporàdicament en activitats relacionades amb la lectura. Ho fa de forma obligatòria, no voluntària.	Participa normalment en les activitats que es plantegen al voltant de la lectura.	Participa voluntàriament i gaudeix de les activitats que es plantegen al voltant de la lectura.	Participa voluntàriament i gaudeix amb entusiasme, implicació i motivació en les activitats que es plantegen al voltant de la lectura.
Professorat					
Programació docent	No reflecteix els continguts i objectius del Pla en la programació docent.	Reflecteix els continguts i objectius del Pla en la programació però no els aplica en activitats d'aprenentatge.	Reflecteix els continguts i objectius del Pla en les activitats d'aprenentatge proposades a través d'una metodologia fixa i sense varietat.	Reflecteix els continguts i objectius del Pla en les activitats d'aprenentatge proposades a través d'una metodologia variada i lúdica.	Reflecteix els continguts i objectius del Pla en les activitats d'aprenentatge proposades a través d'una metodologia variada, lúdica i utilitzant tots els recursos tecnològics que té al seu abast.

	MOLT DEFICIENT (0 PUNTS)	INSUFICIENT (1 PUNT)	SUFICIENT (2 PUNTS)	BÉ (3 PUNTS)	EXCEL·LENT (4 PUNTS)
Promoció de la lectura	No promou la lectura en cap context.	Promou la lectura sumant-se a iniciatives d'altres docents, sense formular indicacions pròpies.	Promou la lectura en el centre educatiu a través d'indicacions de cara a l'alumnat, sense afavorir la seua autonomia.	Promou la lectura en el centre educatiu i en la seua vida quotidiana a través d'indicacions de cara a l'alumnat i famílies.	Promou la lectura en el centre educatiu i en la seua vida quotidiana a través d'indicacions de cara a l'alumnat i famílies, afavorint l'autonomia d'aquests.
Ús dels recursos del centre	No dinamitza la biblioteca d'aula. No promou la utilització de la biblioteca de centre ni altres (del barri, etc.)	Fa ús de la biblioteca de l'aula però no promou la utilització de la biblioteca de centre ni altres (del barri, etc.)	Dinamitza la biblioteca de l'aula. Promou la utilització de la biblioteca de centre ocasionalment.	Dinamitza i renova la biblioteca de l'aula. Promou la utilització de la biblioteca de centre i l'ús de la biblioteca pública de forma ocasional.	Dinamitza, renova i obre la biblioteca de l'aula. Promou la utilització de la biblioteca de centre i l'ús de la biblioteca pública com a recursos necessaris per al desenvolupament de l'hàbit lector i progressió personal, social i emocional.
Famílies					
Implicació amb el PFL	No col·labora en l'aplicació del Pla de foment de la lectura en cap context d'aplicació.	Col·labora parcialment en l'aplicació del Pla de foment de la lectura en el context familiar.	Col·labora parcialment en l'aplicació del Pla de foment de la lectura en el context escolar i familiar.	Col·labora en l'aplicació del Pla de foment de la lectura en el context familiar i escolar.	Col·labora de manera activa en l'aplicació del Pla de foment de la lectura en el context familiar i escolar. S'implica en la millora i revisió del pla.
Promoció de la lectura	No promou la lectura en cap context.	Participa en alguna de les activitats de promoció de la lectura proposades pel centre.	Promou la lectura en el centre educatiu a través de la seua implicació en aquest.	Promou la lectura en el centre educatiu i en la seua vida quotidiana a través de la seua implicació en l'escola i en la lectura del seu fill o filla.	Promou la lectura en el centre educatiu i en la seua vida quotidiana a través de la seua implicació en l'escola i en la lectura del seu fill o filla i amb l'exemplificació.

AVALUACIÓ EN ED. INFANTIL

Per a sistematitzar el procés de seguiment i avaluació del pla realitzarem una avaluació final per veure si les expectatives previstes s'han complit. Omplirem un qüestionari final sobre el foment de la lectura:

PROFESSORAT:

CONTESTA	SI / MOLT	REGULAR	NO / POC
Lliges contes habitualment?			
Canvies d'ambientació per a contar contes?			
Realitzes altres activitats a més de la lectura del conte? Dramatitzacions, dibuixos, activitats plàstiques, ...			
Realitzes préstecs de contes per a casa?			
Has elaborat un llibre viatger?			

ALUMNAT:

CONTESTA	SI / MOLT	REGULAR	NO / POC
Utilitzen la biblioteca d'aula assíduament?			
Respecten i tenen cura dels llibres?			
Respecten les normes d'ús de la biblioteca d'aula?			

FAMÍLIA:

CONTESTA	SI / MOLT	REGULAR	NO / POC
Col.laboren en l'elaboració del llibre viatger?			
Participen en les activitats relatives amb la lecto-escriptura?			